

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1311/2011,**annettu 13 päivänä joulukuuta 2011,****neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 muuttamisesta tiettyjen rahoitusvakautensa osalta vakavissa vaikeuksissa olevien tai vakavien vaikeuksien uhasta kärsivien jäsenvaltioiden varainhoitoa koskevien tiettyjen säännösten osalta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 177 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ennennäkemätön maailmanlaajuinen finanssikriisi ja talouden laskusuhdanne ovat vahingoittaneet vakavalla tavalla talouskasvua ja rahoitusvakautta sekä heikentäneet huomattavasti useiden jäsenvaltioiden rahoituksellisia ja taloudellisia edellytyksiä sekä sosiaalisia oloja. Tilanne aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa erityisesti tietyille jäsenvaltioille vakavia vaikeuksia, jotka liittyvät ennen muuta ongelmiin niiden talouskasvussa ja rahoitusvakaudessa sekä alijäämän ja velkaantuneisuuden kasvuun. Nämä vaikeudet johtuvat myös kansainvälisestä talous- ja rahoitusympäristöstä.
- (2) Vaikka kriisin kielteisten vaikutusten torjumiseksi on jo toteutettu merkittäviä toimia, myös lainsäädännön muutoksia, finanssikriisin vaikutukset tuntuvat laajalti reaalityöelämässä, työmarkkinoilla ja kansalaisten elämässä. Kansallisiin rahoitusvaroihin kohdistuu yhä enemmän paineita, joiden lieventämiseksi olisi toteutettava nopeasti lisätoimenpiteitä käyttämällä rakennerahastoista ja koheesiorahastosta myönnettävää rahoitusta mahdollisimman laajasti ja tehokkaasti.
- (3) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 122 artiklan 2 kohdassa määrätään mahdollisuudesta myöntää jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua, jos poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet sille vaikeuksia tai vakavasti

uhkaavat aiheuttaa sille suuria vaikeuksia. Tämän mukaisesti on Euroopan rahoitusvakautusmekanismin perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2010 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 407/2010 ⁽³⁾ otettu käyttöön tällainen mekanismi unionin rahoitusvakauden säilyttämiseksi.

- (4) Irlannille on myönnetty tällaista rahoitustukea neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä 2011/77/EU ⁽⁴⁾ ja Portugalille neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä 2011/344/EU ⁽⁵⁾.
- (5) Kreikalla oli vakavia vaikeuksia rahoitusvakautensa osalta jo ennen asetuksen (EU) N:o 407/2010 voimaantuloa. Kreikalle myönnettävä rahoitustuki ei sen vuoksi voinut perustua mainittuun asetukseen.
- (6) Kreikan kanssa 8 päivänä toukokuuta 2010 tehdyn lainanantajien välinen sopimus ja lainajärjestelysopimus tulivat voimaan 11 päivänä toukokuuta 2010. Lainanantajien välisen sopimuksen on määrä pysyä täysimääräisesti voimassa kolmen vuoden ohjelmakauden ajan niin kauan kuin lainajärjestelysopimuksen mukaisia varoja on maksamatta.
- (7) Järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi jäsenvaltioiden maksutaseille 18 päivänä helmikuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 332/2002 ⁽⁶⁾ mukaan neuvosto myöntää keskipitkän ajan tukea jäsenvaltiolle, joka ei ole ottanut euroa käyttöön ja jolla on maksutasetta koskevia vaikeuksia tai jota tällaiset vaikeudet vakavasti uhkaavat.
- (8) Tällaista rahoitustukea on myönnetty Unkarille neuvoston päätöksellä 2009/102/EY ⁽⁷⁾, Latvialle neuvoston päätöksellä 2009/290/EY ⁽⁸⁾ ja Romanian neuvoston päätöksellä 2009/459/EY ⁽⁹⁾.
- (9) Ajanjakso, jona rahoitustuki on Irlannin, Latvian, Portugalin, Romanian ja Unkarin saatavilla, on säädetty asianomaisissa neuvoston päätöksissä. Ajanjakso, jona rahoitustuki oli Unkarin saatavilla, päättyi 4 päivänä marraskuuta 2010.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 27. lokakuuta 2011 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 1. joulukuuta 2011 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 12. joulukuuta 2011.

⁽³⁾ EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 30, 4.2.2011, s. 34.

⁽⁵⁾ EUVL L 159, 17.6.2011, s. 88.

⁽⁶⁾ EYVL L 53, 23.2.2002, s. 1.

⁽⁷⁾ EUVL L 37, 6.2.2009, s. 5.

⁽⁸⁾ EUVL L 79, 25.3.2009, s. 39.

⁽⁹⁾ EUVL L 150, 13.6.2009, s. 8.

- (10) Ajanjakso, jona rahoitustuki on Kreikan saatavilla lainantajien välisen sopimuksen ja euroalueen lainajärjestelysopimuksen nojalla, poikkeaa muista siltä osin kuin on kyse kustakin näihin välineisiin osallistuvasta jäsenvaltiosta.
- (11) Euroalueen 17 jäsenvaltion valtionvarainministerit allekirjoittivat 11 päivänä heinäkuuta 2011 sopimuksen Euroopan vakausmekanismin (EVM) perustamisesta. Tämän sopimuksen mukaisesti, joka tehtiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta niitä jäsenvaltioita koskevaa vakausmekanismia varten, joiden rahayksikkö on euro, 25 päivänä maaliskuuta 2011 annetun Eurooppa-neuvoston päätöksen 2011/199/EU⁽¹⁾ perusteella, EVM ottaa vuoteen 2013 mennessä hoitaakseen tällä hetkellä Euroopan rahoitusvakausvälineellä (ERVV) ja Euroopan rahoitusvakausmekanismilla (ERVM) hoidettavat tehtävät. EVM olisi sen vuoksi otettava huomioon jo tässä asetuksessa.
- (12) Eurooppa-neuvosto suhtautui 23 ja 24 päivänä kesäkuuta 2011 antamissaan päätelmissä myönteisesti komission aikomukseen parantaa Kreikan lainaohjelman ja unionin varojen välistä synergiaa ja tuki pyrkimyksiä lisätä Kreikan valmiuksia käyttää sen unionilta saamia varoja parantaakseen kasvua ja työllisyyttä keskittymällä kilpailukyvyyn tehostumiseen ja uusien työpaikkojen luomiseen. Se piti tervetulleena ja tuki myös sitä, että komissio valmistelee yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kattavan ohjelman Kreikalle annettavasta teknisestä avusta. Tällä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä 11 päivänä heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006⁽²⁾ muutoksella edistetään osaltaan tällaisia synergiapyrkimyksiä.
- (13) Unionin varainhoidon helpottamiseksi, jäsenvaltioihin ja alueisiin tehtävien investointien nopeuttamiseksi ja koheesiopolitiikan toteuttamiseen tarvittavan rahoituksen saatavuuden helpottamiseksi on tarpeen sallia perusteluissa tapauksissa, väliaikaisesti ja vaikuttamatta vuosien 2014–2020 ohjelmakauteen, että rakennerahastoista ja koheesiorahastosta maksettavia välimaksuja ja loppumaksuja korotetaan sellaisten jäsenvaltioiden osalta, joilla on vakavia vaikeuksia rahoitusvakautensa osalta ja jotka ovat pyytäneet tämän toimenpiteen soveltamista omalta osaltaan, määrällä, joka on 10 prosenttiyksikköä suurempi kuin kunkin toimintalinjan osalta sovellettava osarahoitusosuus. Vaadittavaa kansallista rahoitusta vähennetään tämän seurauksena vastaavasti. Mainitun korotuksen väliaikaisuudesta johtuen ja jotta alkuperäiset osarahoitusosuudet pidetään ennallaan viiteyksikkönä, jonka perusteella väliaikaisesti korotetut määrät lasketaan, mekanismin soveltamisesta johtuvia muutoksia ei olisi otettava huomioon toimenpideohjelmaan sisältyvässä rahoitus-suunnitelmassa. Toimenpideohjelmia voi kuitenkin olla tarpeen saattaa ajan tasalle, jotta rahastojen varat keskitetään kilpailukykyyn, kasvuun ja työllisyyteen ja jotta ohjelmien kohteet ja tavoitteet mukautetaan saatavilla olevan kokonaisrahoituksen vähentymiseen.
- (14) Jäsenvaltion, joka haluaa käyttää hyväkseen asetuksen (EY) N:o 1083/2006 77 artiklan 2 kohdan mukaista poikkeusta, on komissiolle osoitettussa pyynnössään ilmoitettava selvästi päivä, josta alkaen se katsoo poikkeuksen olevan perusteltu. Asianomaisen jäsenvaltion olisi komissiolle osoitetussa pyynnössään annettava kaikki tarvittavat tiedot, jotta sen makrotaloudellista ja julkistaloudellista tilannetta koskevien tietojen perusteella voidaan todeta, ettei kansalliseen rahoitukseen vaadittuja varoja ole saatavilla. Sen olisi myös osoitettava, että poikkeuksen mukainen maksujen korotus on tarpeen toimenpideohjelmien toteutuksen jatkamisen turvaamiseksi ja että varojen hyödyntämiseen liittyvät ongelmat ovat edelleen olemassa asetuksen (EY) N:o 1083/2006 liitteessä III säädettyjen osarahoitukseen sovellettavien enimmäismäärien käytöstä huolimatta. Asianomaisen jäsenvaltion olisi myös viitattava asiaankuuluvaan neuvoston päätökseen tai muuhun säädökseen, jonka perusteella se on oikeutettu käyttämään poikkeusta hyväkseen. Komission olisi tarkistettava, ovatko toimitetut tiedot oikeita, ja sen olisi voitava vastustaa pyyntöä 30 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä. Jotta poikkeus olisi tehokas ja toimiva, olisi oletettava, että jäsenvaltion pyyntö on perusteltu, jos komissio ei vastusta sitä. Komissiolle olisi kuitenkin annettava valtuudet hyväksyä täytäntöönpanosäädöksellä päätös vastustaa jäsenvaltion pyyntöä, jolloin komission olisi perusteltava päätöksensä.
- (15) Säännöt, jotka koskevat toimintaohjelmien välimaksujen ja loppumaksujen laskemista ajanjaksona, jona jäsenvaltiot saavat rahoitustukea rahoitusvakautensa kohdistuvien vakavien vaikeuksien vuoksi, olisi tarkistettava tämän mukaisesti.
- (16) On tarpeen varmistaa, että niiden korotettujen määrien käytöstä, jotka asetetaan asetuksen (EY) N:o 1083/2006 77 artiklan 2 kohtaan perustuvan poikkeuksen nojalla niiden jäsenvaltioiden saataville, jotka saavat välimaksujen ja loppumaksujen väliaikaisen korotuksen hyväkseen, raportoidaan asianmukaisesti.
- (17) Sen ajanjakson loputtua, jona rahoitustuki on ollut saatavilla, voi asetuksen (EY) N:o 1083/2006 48 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehtävissä arvioinneissa olla tarpeen tarkastella muun muassa sitä, vaikeuttaako kansallisen osarahoituksen alentaminen merkittäväällä tavalla alun perin asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Tällainen arviointi voi johtaa toimintaohjelman tarkistamiseen.
- (18) Koska kansainvälisiin finanssimarkkinoihin vaikuttava ennennäkemätön kriisi ja talouden laskusuhdanne, jotka ovat vakavalla tavalla vahingoittaneet useiden jäsenvaltioiden rahoitusvakautta, edellyttävät nopeaa toimintaa koko talouteen kohdistuvien vaikutusten torjumiseksi, tämän asetuksen olisi tultava voimaan mahdollisimman pian. Ottaen huomioon asianomaisten jäsenvaltioiden

⁽¹⁾ EUVL L 91, 6.4.2011, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 210, 31.7.2006, s. 25.

poikkeukselliset olosuhteet sitä olisi sovellettava takautuvasti sitä pyytäneen jäsenvaltion tilanteesta riippuen joko varainhoitovuodesta 2010 tai päivästä, jona rahoitustuki asetettiin saataville, ajanjaksoihin, joina jäsenvaltiot ovat saaneet rahoitustukea unionilta tai muilta euroalueen jäsenvaltioilta rahoitusvakauteensa kohdistuneiden vakavien vaikeuksien vuoksi.

- (19) Jos välimaksujen ja loppumaksujen väliaikaista korotusta suunnitellaan asetuksen (EY) N:o 1083/2006 77 artiklan 2 kohtaan perustuvan poikkeuksen mukaisesti, sitä olisi tarkasteltava myös yhdessä kaikkia jäsenvaltioita koskevien talousarviorajoitusten kanssa, mikä olisi otettava asianmukaisesti huomioon Euroopan unionin yleisessä talousarviossa. Lisäksi sen soveltaminen olisi rajattava ajallisesti, koska mekanismin pääasiallinen tarkoitus on puuttua erityisiin nykyhetken ongelmiin. Sen vuoksi mekanismin soveltaminen olisi aloitettava 1 päivänä tammi-kuuta 2010, ja sen kesto olisi rajattava 31 päivään joulu-kuuta 2013 asti.
- (20) Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 1083/2006 olisi muutettava tämän mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Korvataan asetuksen (EY) N:o 1083/2006 77 artikla seuraavasti:

”77 artikla

Välimaksujen ja loppumaksujen laskemista koskevat yhteiset säännöt

1. Välimaksut ja loppumaksut lasketaan soveltaen asianomaista toimenpideohjelmaa koskevassa päätöksessä säädettyä osarahoitusosuutta kunkin toimintalinjan osalta tukikelpoisiin menoihin, jotka on ilmoitettu kyseisen toimintalinjan osalta kussakin todentamisviranomaisen todentamassa menoilmoituksessa.

2. Poiketen siitä, mitä 53 artiklan 2 kohdassa ja 53 artiklan 4 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, ja poiketen liitteessä III säädetystä enimmäismäärästä, välimaksuja ja loppumaksuja korotetaan siten, että ne ovat, tuen enimmäismäärää ylittämättä, 10 prosenttiyksikköä suuremmat kuin kuhunkin toimintalinjaan sovellettava osarahoitusosuus, ja tätä sovelletaan kussakin sellaisessa todennetussa menoilmoituksessa hiljattain ilmoitettuun tukikelpoisten menojen määrään, joka on toimitettu ajanjaksona, jona jäsenvaltio täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

- a) sen saataville on asetettu rahoitustukea Euroopan rahoitusvakautusmekanismin perustamisesta 11 päivänä

toukokuuta 2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010 (*) mukaisesti, tai muut euroalueen jäsenvaltiot ovat asettaneet sen saataville rahoitustukea ennen mainitun asetuksen voimaantuloa;

- b) sen saataville on asetettu keskipitkän ajan rahoitustukea järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi jäsenvaltioiden maksutaseille 18 päivänä helmikuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 332/2002 (**) mukaisesti;

- c) sen saataville on asetettu rahoitustukea Euroopan vakausmekanismin perustamisesta tehdyn sopimuksen mukaisesti sen jälkeen, kun sopimus on tullut voimaan.

3. Jäsenvaltion, joka haluaa käyttää hyväkseen 2 kohdassa säädettyä poikkeusta, on esitettävä kirjallinen pyyntö komissiolle viimeistään 21 päivänä helmikuuta 2012 tai kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona tämä jäsenvaltio täyttää jonkin 2 kohdassa tarkoitettujen edellytyksien.

4. Jäsenvaltion on 3 kohdan mukaisessa pyynnössään perusteltava poikkeuksen tarve toimittamalla seuraavat tiedot, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, että:

- a) kansalliseen rahoitukseen vaadittuja varoja ei ole sen makrotaloudellista ja julkistaloudellista tilannetta koskevien tietojen mukaan saatavilla;
- b) 2 kohdassa tarkoitettu maksujen korotus on tarpeen, jotta voidaan turvata toimenpideohjelmien jatkuva toteutus;
- c) ongelmat ovat edelleen olemassa siitä huolimatta, että liitteessä III säädetty osarahoitukseen sovellettavat enimmäismäärät on käytetty;
- d) jäsenvaltio kuuluu jonkin 2 kohdan a, b tai c alakohdassa mainitun edellytyksen piiriin, viittaamalla neuvoston päätöksen ja muuhun säädökseen sekä mainitsemalla tarkan päivämäärän, josta alkaen rahoitustuki on asetettu jäsenvaltion saataville.

Komissio tarkistaa, onko 2 kohdan mukaisen poikkeuksen myöntäminen toimitettujen tietojen perusteella perusteltua. Komissiolle on 30 päivää pyynnön esittämispäivästä aikaa vastustaa toimitettujen tietojen oikeellisuutta.

Jos komissio päättää vastustaa jäsenvaltion pyyntöä, se hyväksyy täytäntöönpanosäädöksenä päätöksen asiasta ja perustelee päätöksensä.

Jäsenvaltion 3 kohdassa tarkoitettua poikkeusta koskevan pyynnön katsotaan olevan perusteltu, jos komissio ei vastusta sitä.

5. Jäsenvaltion pyynnössä on myös eriteltävä 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen aiottu käyttö ja annettava tietoja suunnitelluista täydentävistä toimenpiteistä varojen keskittämiseksi kilpailukykyyn, kasvuun ja työllisyyteen sekä tarvittaessa toimintaohjelmien muutoksesta.

6. Edellä 2 kohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta 31 päivän joulukuuta 2013 jälkeen toimitettuihin menoilmoituksiin.

7. Jos välimaksut ja loppumaksut lasketaan sen jälkeen, kun jäsenvaltio ei voi enää saada 2 kohdassa tarkoitettua rahoitustukea, komissio ei ota huomioon mainitun kohdan mukaisesti maksettua korotettua määriä.

Nämä määrät on kuitenkin otettava huomioon 79 artiklan 1 kohtaa sovellettaessa.

8. Edellä olevan 2 kohdan soveltamisen tuloksena korotetut välimaksut asetetaan mahdollisimman pian hallintoviranomaisen saataville ja niitä saa käyttää ainoastaan toimenpideohjelman täytäntöönpanoon tarvittaviin maksuihin.

9. Jäsenvaltioiden on 29 artiklan 1 kohdan mukaisten strategisten kertomusten yhteydessä toimitettava komissiolle asianmukaiset tiedot tämän artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen käytöstä ja osoitettava, miten tuen korotettu

määrä on osaltaan edistänyt kilpailukykyä, kasvua ja työllisyyttä asianomaisessa jäsenvaltiossa. Komission on otettava nämä tiedot huomioon laadittaessa 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua strategista kertomusta.

10. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, välimaksuina ja loppumaksuina maksettu unionin rahoitusosuus ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin julkinen rahoitusosuus ja kullekin toimintalinjalle rahastoista myönnetyn tuen enimmäismäärä sellaisena kuin se on vahvistettu komission tekemässä toimenpideohjelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä.

11. Edellä olevia 2-9 kohtaa ei sovelleta Euroopan alueiden välisen yhteistyön tavoitteen mukaisiin toimintaohjelmiin.

(*) EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1.

(**) EYVL L 53, 23.2.2002, s. 1.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan kuitenkin takautuvasti seuraaviin jäsenvaltioihin: Irlantiin, Kreikkaan ja Portugaliin päivästä, jona rahoitustuki on asetettu näiden jäsenvaltioiden saataville asetuksen (EY) N:o 1083/2006 77 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja Unkariin, Latviaan ja Romaniaan 1 päivästä tammikuuta 2010.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 13 päivänä joulukuuta 2011.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BUZEK

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. SZPUNAR